

Diarienummer: 0191/16
Handläggare: Camilla Nyman
Tel: 031-368 40 11
E-post: camilla.nyman@goteborg.com

Yttrande Lisebergs jubileumsprojekt

Förslag till beslut i styrelsen för Göteborg & Co Kommunintressent AB

Styrelsen föreslås besluta att:

- 1) tillstyrka Lisebergs Jubileumsprojekt.
- 2) överlämna ärendet till Göteborgs Stadshus AB för vidare hantering.
- 3) Förklara beslutet omedelbart justerat.

Ärendet

Inledning

Liseberg har hemställt till kommunfullmäktige i Göteborgs Stad om ställningstagande rörande Jubileumsprojektet – utveckling av Liseberg AB. Se protokollsutdrag, bilaga 3. Hemställan har föregåtts av ett omfattande arbete där väsentliga aspekter för projektet har belysts som t.ex. marknadsförutsättningar, juridik, konkurrens och ekonomi. Därutöver har avstämningar gjorts med andra berörda aktörer i staden som t.ex. hotellnäringsen. Göteborg & Co Kommunintressent AB (Göteborg & Co) har som moderbolag i klustret att yttra sig över det underlag som Liseberg AB tagit fram avseende Jubileumssatsningen. Göteborg & Co bedömer att Lisebergs hemställan är av principiell karaktär (enligt KL 3:17) utifrån två perspektiv:

- Verksamhetsinriktning utifrån ett juridiskt perspektiv och Lisebergs framtida inriktning.
- Investeringens omfattning.

Bakgrund

Liseberg AB planerar att inför Göteborgs 400-årsjubileum 2021 uppföra en vattenpark och ett tematiserat upplevelseboende, under samlingsnamnet Lisebergs Jubileumsprojekt, söder om befintlig nöjespark samt parkeringsanläggning öster om nuvarande parkering. Investeringens volymen är beräknad till ca 1 900 mkr (2016 prisnivå). Resultatkalkylen visar att investeringen som helhet ger ett överskott på 58,5

mkr (helår 2022). Resultatkalkylen visar också att möjligheten att driva en vattenpark är avhängig av att en boendeverksamhet kopplas till dem. Se bilaga 4 samt Lisebergs beslutsunderlag.

Kommunfullmäktige tillstyrkte den 10 oktober 2013 förvärvet av den mark som är tilltänkt för projektet. Vidare gav kommunfullmäktige, den 5 juni 2014, Liseberg AB i uppdrag att, i nära samarbete med staden, planera för en avyttring av Hotell Liseberg Heden och återkomma med förslag till kommunfullmäktige för ställningstagande samt en belysning av konsekvenserna av en eventuell förändrad framtida inriktning av verksamheten inom Lisebergsparken.

Jubileumsprojektet – aspekter att belysa

Göteborg och Co har i sitt yttrande att belysa effekter för besöksnäringen som i det här fallet även innebär att belysa effekter av att Kommunfullmäktige i sitt ställningstagande avslår Lisebergs förfrågan. Vidare har bolaget att tillföra information utifrån ett klusterperspektiv samt att understryka väsentliga faktorer

Effekter för besöksnäringen

Konkurrensen om att attrahera besökare till destinationen ökar kontinuerligt och det krävs allt större attraktionskraft för att verka i den kontexten. Liseberg är Sveriges mest besökta turistattraktion och dess utveckling har stor påverkan på hela destinationen.

Besöksnäringen betraktas idag som en basnäring och Liseberg fungerar som en viktig katalysator för besöksnäringen i Västsverige, både avseende turistekonomiska effekter och sysselsättning. Lisebergs bedömning är att verksamhetens turistekonomiska betydelse för Göteborgsregionen 2015 var 2 800 mkr, och parken genererar årligen omkring 950 000 gästnätter. Genom Jubileumssatsningen prognosticeras ytterligare 185 000 gästnätter genereras, varav 130 000 tillfalla övriga hotell i Göteborgsregionen. Besöksnäringen som helhet sysselsatte 2015 cirka 18 000 personer. Liseberg sysselsätter idag 2 700 personer, motsvarande 1 950 helårsanställningar. Genom Jubileumsprojektet räknar Liseberg med att generera ytterligare ca 300 årsanställda.

Göteborg & Co har enligt sitt ägardirektiv uppdraget att formulera "Stadens mål för besöksnäringen". Bolaget har tillsammans med besöksnäringens intressenter tagit fram ett förslag till målbild för destinationen år 2030. Förslaget innebär en fördubbling, uttryckt i det över tid jämförbara måttet kommersiella gästnätter, från 4,5 miljoner till 9 miljoner gästnätter. För att nå målsättningen krävs både privata och offentliga investeringar i hotellkapacitet, infrastruktur och anläggningar för att skapa en attraktiv destination. Ett genomförande av Jubileumssatsningen bidrar till möjligheten att nå den föreslagna målbilden och att Göteborgs Stad tydligt visar en ledande roll i den fortsatta utvecklingen.

Göteborgs 400-årsjubileum

2021 fyller Göteborg 400 år och sedan 2011 pågår ett intensivt arbete på vägen till jubileet med många bestående satsningar. Göteborg & Co har ett särskilt uppdrag att leda, samordna och kommunicera jubileumsarbetet. Under stadens 300-årsjubileum blev Liseberg en huvudattraktion för besökarna. Att inför stadens 400-årsjubileum inviga en helt ny verksamhet inom Lisebergs ramar lyfter inte bara parkens eget jubileumsfirande, utan bidrar starkt till hela kraftsamlingen och svarar även på stadens vision och mål för jubileet. Liseberg är en viktig mötesplats för göteborgarna, och genom den planerade satsningen skapas ännu bättre förutsättningar för göteborgarna att ta del av Lisebergs verksamhet - året runt.

Juridiska aspekter

I förarbetet har Liseberg utrett frågor som rör den kommunala kompetensen liksom frågor om konkurrens. Liseberg har med hjälp av extern kompetens, i största möjliga utsträckning utrett vad den kommunala kompetensen tillåter att bolaget bedriver för typ av verksamhet samt om projektet utgör en otillåten offentlig säljverksamhet. Avseende den kommunala kompetensen visar utredningarna att satsningen kan anses rymmas inom den kommunala kompetensen. Vad gäller konkurrensmässiga perspektiv gör Konkurrensverket bedömningen att de inte kommer utreda ärendet ytterligare, som motiveras med att de "inte kan finna stöd för nu förekommande eller framtida konkurrensbegränsande effekter som gör att en fortsatt utredning av ärendet bör prioriteras". Nu gällande förutsättningar kan dock förändras, både avseende politisk vilja och lagstiftning, och projektet har därför planerats på ett sådant sätt att en framtida förändring är möjlig avseende ägande och drift av exempelvis hotellverksamheten.

Konsekvenser av ett nej

Göteborg & Co bedömer att ett nej till investeringen i Jubileumssatsningen innebär negativa konsekvenser för både Liseberg och för besöksnäringen som helhet. Om Liseberg tappar attraktionskraft kan det inte längre vara en viktig "motor" för besöksnäringen varför den sannolikt tappar tillväxtkraft.

För Lisebergs räkning är deras bedömning att konsekvenserna av en icke-investering kommer leda till att parken successivt utvecklas från en internationell destinationspark till en regional folkpark. Som en effekt av detta behöver då ägardirektivet ses över eftersom parken kommer få svårt att vidmakthålla sin destinationsutvecklande roll.

Samlad bedömning

Göteborg & Co bedömer sammanfattningsvis att:

- Lisebergs Jubileumsprojekt är en förutsättning både för besöksnäringens utveckling som helhet och för Lisebergs framtid som attraktiv internationell destination.
- Projektet innebär att Liseberg i avsevärt ökad omfattning utvecklas till en helårsverksamhet med positiva sysselsättningseffekter som följd.
- Lisebergs Jubileumsprojekt kommer lämna ett bestående avtryck av stadens jubileumsfirande och det är en satsning som i hög utsträckning gynnar göteborgarna.
- Det finns juridiska omständigheter som i framtiden skulle kunna försvåra verksamheten, men att projektet är utformat så att de går att hantera.
- Konsekvenserna av ett avslag betyder för besöksnäringen i regionen att en av de viktigaste reseanledningarna tappar kraft och att det ger negativa spridningseffekter för staden och regionen. Lisebergs möjligheter att utvecklas och bibehålla sin viktiga roll för besöksnäringen och som internationellt besöksmål kan på sikt försvagas.
- Göteborg & Co har informerat övriga dotterbolags styrelser om projektet. Got Event har beslutat ställa sig bakom Lisebergs Jubileumsatsning.

Ekonomiska konsekvenser

Liseberg har tagit fram noggranna ekonomiska kalkyler, riskanalyser samt utförliga beskrivningar av finansierings- och driftsmodeller. Liseberg konstaterar att ägande och drift av anläggningen i egen regi är den mest fördelaktiga utifrån ett ekonomiskt och kvalitetsmässigt perspektiv. Göteborg & Co utgår från att Lisebergs bedömningar och kalkyler tillsammans med den externa granskning bolaget gjort ger bäst möjliga bild av de ekonomiska förutsättningarna. Alla kommersiella investeringar är förknippade med risk. Lisebergs risk- och känslighetsanalyser visar en samlad robusthet i kalkylerna.

Liseberg har i sin bolagsövergripande prognos inkluderat en försäljning av Hotell Liseberg Heden år 2020 som innebär ett kapitaltillskott om ca 215 mkr, då både fastighet och verksamheten ägs av Liseberg. Göteborg & Co anser det vara en rimlig att målsättning avyttra hotellet i anslutning till år 2020 men vill poängtera att avyttringen bör ske när det är mest gynnsamt.

Den framtida utvecklingen av Heden är under utredning och markens användning är ännu inte fastställd vilket kan påverka marknadsvärdet. Vidare kan stadens övergripande finansiella planering komma att påverka bolagets långsiktiga finansiering. För Lisebergs planering är det viktigt att dessa frågor klagörs.

Olika Perspektiv

Barnperspektivet,

Inget övrigt att tillägga utöver det som beskrivs i underlaget från Liseberg.

Jämställdhetsperspektivet

Inget övrigt att tillägga utöver det som beskrivs i underlaget från Liseberg.

Mångfaldsperspektivet

Inget övrigt att tillägga utöver det som beskrivs i underlaget från Liseberg.

Miljöperspektivet

Inget övrigt att tillägga utöver det som beskrivs i underlaget från Liseberg.

Omvärldsperspektivet

Inget övrigt att tillägga utöver det som beskrivs i underlaget från Liseberg.

Bilagor

Bilaga 3 Lisebergs beslutshandling

Bilaga 4 Informationsmaterial Lisebergs Jubileumsprojekt

Lisebergs beslutsunderlag som arbetshandling

Expedieras

Göteborgs Stadshus AB

Liseberg AB